Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jesus Zalbidea

Amorebieta-Etxano, Bizkaia (1939)

Aurkibidea

Biografia

Bederatzi urte bete arte bizi izan zen Etxanon. Gero, abade izateko ikasketak egin zituen. Abadea izan da Busturian, Ekuadorren eta Ean.

Amore bi eta ETXANO libururako egindako elkarrizketetan parte hartu zuen.

Zintak

AMO-163

- **Proiektua**: Amore bi eta ETXANO
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Polo Gerrikabeitia, Mikel
- **Data**:
- **Iraupena**: 31 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Polo Gerrikabeitia, Mikel

AMO-164

- **Proiektua**: Amore bi eta ETXANO
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Polo Gerrikabeitia, Mikel
- **Data**:
- **Iraupena**: 21 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Polo Gerrikabeitia, Mikel

Pasarteak

1. Eskolan Maria Victoria Ibañezekin

- **Erref**: AMO-163/001
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:28
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Sei urte ingururekin hasi zen eskolan eta hiru urte egin zituen. Maria Victoria Ibañez irakaslea ona zela dio eta bere zereginetan zintzoa. Bazkaltzera etxera joaten ziren. Hileko lehenengo ostiralean janaria eramaten zuten, jauna hartzen baitzuten.

2. Bost txahalen dirua urte osorako

- **Erref**: AMO-163/004
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:05:46. **Bukatu**: 00:07:21
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Bost txahal saltzen zituzten urtean. Diru hori urte osorako administratu behar izaten zuten.

3. Auzokoen artean elkar laguntza

- **Erref**: AMO-163/005
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:07:21. **Bukatu**: 00:10:16
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Baserriren batean norbait hiltzen bazen, auzokoak arduratzen ziren etxeko zereginak egiteaz. Norbait oso gaixo zegoenean, auzoak etortzen ziren

tirabirengatik barkamena eskatzen. Bideak konpondu eta gari-jotzea auzotarren artean egiten zuten. Gari-jotzea eskuz zela egiten zuten eta ondoren makina erabiliz egiten zena kontatzen du.

4. Etxanoko apaizak

- **Erref**: AMO-163/007
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:12:10. **Bukatu**: 00:14:02
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
On Luis Goiria apaiza Etxanokoa zen. Beste hiru apaiz aipatzen ditu. Apaiz ikaslea zenez, ez zuen haien gogortasuna hainbeste sentitu.

5. Domingo Begiristain tabernaria

- **Erref**: AMO-163/009
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 00:15:10. **Bukatu**: 00:18:03
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Seminarioa
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Bederatzi urterekin joan zenez, udan bakarrik etortzen zen etxera. Seminarioan Artean eta Derion egon zen. Apaizgaia izan zenez, herriko girotik aparte bizi izan zen. Domingo Begiristainen taberna aipatzen du; bizargina, lurperatzailea eta beste hainbat lan egiten zituen.

6. Bizitza lasaiagoa

- **Erref**: AMO-163/011
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:19:19. **Bukatu**: 00:22:29
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Nekazal giroan bizi-erritmoa lasaiagoa zela dio. Adibide bat kontatzen du. Larreara eta Urkiolara joaten zenekoa gogoan dauka, baita San Martin baselizara ere. Jatekoa eramaten zuten halakoetan.

7. Umetako jolasak: txirrinkola, txapak

- **Erref**: AMO-163/012
- **Iraupena**: 0:02:48. **Hasi**: 00:22:29. **Bukatu**: 00:25:17
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Txikiagoei burla egiten ibiltzen ziren umetan. Erregenetan ekarritako jostailuekin aritzen ziren. Txirrinkoletan eta txapaka jolasten zuten. Elizpean egiten zuten jolasa azaltzen du.

8. Hiru abadegaiak olgetan

- **Erref**: AMO-163/013
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:25:17. **Bukatu**: 00:26:25
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Seminarioa

Laburpena:
Udan eta aste santuan etortzen zen etxera. Abadetzarako ikasten hiru lagun ziren Etxanon. Egunero goizez eta arratsaldez joaten ziren mezatara, eta olgetarako aprobetxatzen zuten.

9. Umetako zereginak

- **Erref**: AMO-163/014
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:26:25. **Bukatu**: 00:27:37
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Ortuko landareei ura egin eta egurra txikitzea zen bere lana umetan, baita itaurrean aritzea ere. Auzunean ez zegoen bere adineko ume askorik.

10. Anexioaren aurreko Etxano

- **Erref**: AMO-163/015
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:27:37. **Bukatu**: 00:30:10
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:
Amorebieta eta Etxanoren anexioa justifikatzeko herri biek lurrak nahastuta zituztela esaten zuten. Ez dauka gogoan batzarrik. Alondegi bat zegoen, zezenak jaietan... baina ondoren, horiek amaitu egin ziren.

11. Etxanon bi meza eguneko; Felix Gallastegi apaiza

- **Erref**: AMO-164/001
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:31
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Egunero meza egoten zen. Uste du bi izango zirela, bi apaiz zeuden eta. Felix Gallastegi apaizaren aipamena egiten du, gauza asko egin eta eragin zituen.

12. Amak soldaduengandik dirua eta jatekoa gorde

- **Erref**: AMO-164/002
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 00:02:31. **Bukatu**: 00:04:35
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gerra garaian soldaduak diru bila ibiltzen zirela dio; amak dirua eta jatekoa ondo gorde zituen eta ez zituzten aurkitu. Oiloak eta behiak lapurtzen zizkieten. Aitak etxetik alde egin behar izan zuen.

13. Diru ekarpen handia auzoko eskola egiteko

- **Erref**: AMO-164/003
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:04:35. **Bukatu**: 00:05:46
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Auzoko batzuek 500 pezetako diru ekarpena egin zuten auzoko eskola egiteko eta eraiki ere bai. Auzoko batzuek parte hartu ezin eta Zornotzara joaten ziren eskolara.

14. Amak zeregin eta ardura asko

- **Erref**: AMO-164/004
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:05:46. **Bukatu**: 00:07:33
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Amaren etxeko zereginak zerrendatzen ditu: amak denean lan egiten zuen aitarekin batera, basoan izan ezik; bazkaria prestatu, oiloei jaten eman, umeak atondu, arropak garbitu... Behar eta ardura asko zituela dio.

15. Abade Busturian, Ean eta Ekuadorren

- **Erref**: AMO-164/007

- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 00:11:16. **Bukatu**: 00:13:57
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Abade egin zen. Busturian hamazortzi urtez egon zen eta gero Ean. Hiru urte eta erdi Ekuadorren eman zituen.

16. Etxanoko auzoak

- **Erref**: AMO-164/009
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:15:17. **Bukatu**: 00:17:14
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Etxanoko auzoak izendatzen ditu, handia zela adierazteko. Berari hamarrena kobratzera joatea tokatu zitzaion.

17. Abarkak biderako, zapatak kalerako

- **Erref**: AMO-164/011
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:17:57. **Bukatu**: 00:19:18
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Bilbora edo Zornotzara joateko abarkak jantzita joaten ziren eta gero zapatak janzten zituzten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-13

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com